

RS AU § 324

Remiss. Förslag till riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen

Ärendenummer: RS 2025/1986

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Energimyndigheten är enligt hushållsförordningen ansvarig att lämna uppgifter och hålla dessa uppdaterade avseende riksintresseanspråk för mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Energimyndigheten har remitterat en sektorsbeskrivning för riksintresseanspråk för energiproduktion och energidistribution med kriterier för utpekande av riksintresseanspråk för olika delar av energisystemet. Länsstyrelsen önskar få in synpunkter från kommunen på sektorsbeskrivningen inklusive kriterierna, den generella värdebeskrivningen och de specifika områdena.

Detta remissvar avgränsas till att behandla **Kriterier för riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer** och tillhörande **övergripande värdebeskrivning för riksintresse för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen**.

Förslaget innehåller vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att depåer och hamnar ska utgöra ett riksintresseanspråk liksom en beskrivning av depåinfrastrukturen. Energimyndigheten bedömer att mark- och vattenområdena för samtliga större regionala energihamnar och depåer för flytande drivmedel, råolja och bränslen bör bli utpekade som ett riksintresseanspråk för energidistribution enligt 3 kap. 8 § andra stycket miljöbalken.

Depåerna har placerats i strategiska lägen för att energidistribution av drivmedel ska bli så effektiv som möjligt. Vid placeringen av respektive depå har Energimyndigheten därför tagit hänsyn till var de andra depåerna är placerade. Energimyndigheten pekar ut ett sådant anspråk på Gotland. Det framgår inte av remissen någon exakt lokalisering.

Remissen har hanterats av representanter från enhet strategisk planering på samhällsbyggnadsförvaltningen, hamnavdelningen på teknikförvaltningen och enheten för beredskap och säkerhetsskydd på regionstyrelseförvaltningen.

Bedömning

Remissen har hanterats av representanter från strategisk planering på samhällsbyggnadsförvaltningen, hamnavdelningen på teknikförvaltningen och enheten för beredskap och säkerhetsskydd på regionstyrelseförvaltningen. För att besvara remissen har antaganden gjorts utifrån befintlig infrastruktur när det kommer till lokalisering.

Den sammanvägda bedömningen är att förslaget riksintresseanspråk är väl beskrivet och att kriterierna för utpekande av drivmedelsdepåer ligger i linje med det föreslagna anspråket på Gotland.

Region Gotland ser positivt på Energimyndighetens förslag att peka ut energihamnen som riksintresse för energidistribution enligt 3 kap. 8 § miljöbalken, och delar myndighetens bedömning att hamnens och depåernas funktion utgör en samhällsviktig del av Sveriges energiförsörjning och totalförsvar. Utpekandet stärker förutsättningarna för långsiktig planering, robusthet och framtida utveckling av verksamheten.

Långsiktigt skydd för samhällsviktig infrastruktur

Utpekandet av Visby hamn ger ett tydligt erkännande av hamnens strategiska betydelse för energiförsörjningen regionalt och nationellt.

Det stärker skyddet mot planering och exploatering som annars riskerar att försvåra verksamheten.

Förutsägbarhet i fysisk planering

Genom riksintresset tydliggörs hamnens roll i kommunal planering. Det skapar stabilitet och långsiktighet för investeringar, underhåll och verksamhetsutveckling.

Stärkt beredskap och totalförsvar

Hamnens roll i drivmedelsförsörjning till samhällsviktiga funktioner, reservkraft och transportsektor är en förutsättning för ett fungerande totalförsvar. Riksintresseutpekandet ger ett viktigt stöd för att denna roll beaktas i framtida planering och samverkan.

Synpunkter och förutsättningar att beakta:

Samtidigt vill Region Gotland betona vikten av att:

- Riksintresset inte medför onödiga begränsningar för fortsatt utveckling och anpassning av verksamheten inom hamnområdet.
- Det bör säkerställas att tillstånds- och planprocesser för effektivisering, utbyggnad eller nya energislag inte försvåras.
- Riskavstånd och skyddszoner tillämpas proportionerligt och med hänsyn till lokala förhållanden, så att hamnens och andra befintliga verksamheter utvecklingsmöjligheter inte hämmas.

- Samordning sker med andra befintliga riksintressen för kommunikation och sjöfart, så att dessa förstärker varandra snarare än motverkar.
- Preciseringar kring eventuellt påverkansområde och vad som är att betrakta som påtaglig skada på riksintresset görs av myndigheten. Region Gotland önskar bli informerad om och involverad i den kommande processen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Frida Brunner, enhetschef och Max Sundberg Wallman, översiktsplanerare, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget ställningstagande med hänvisning till att revideringar ska göras i underlaget utifrån arbetsutskottets inspel.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss av förslag till riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen, inkom 2025-09-30

Tabeller riksintresse depåer, inkom 2025-10-16

Övergripande värdebeskrivning för riksintresse för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen, inkom 2025-10-16

Sektorsbeskrivning för riksintresse för energiproduktion och energidistribution, inkom 2025-10-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-11-10